

UITTREKSEL

Uit de notulen van de gemeenteraad

Aanwezig: Ludo Somers, voorzitter
Gaston Van Tichelt, burgemeester
Dirk Konings, Helmut Jaspers, Brigitte Quick, Arno Aerden, Brigitte Van Aert, schepenen
Dirk Smout, Jokke Hennekam, Guy Van den Broek, Kevin Ooye, Marc Scheepers,
Tom Bevers, Geert Vandekeybus, Jan Suykerbuyk, Marita Verpalen, Steff
Nouws, Joris Brosens, Bob Konings, Patrick Van Ginneken, Judith Francken en
Bianca De Backer, raadsleden
Ivan Kockx, algemeen directeur.

Verontschuldigd : Anne Somers, Annemie Baeyaert en Diane Van Ginderen, raadsleden.

OPENBARE ZITTING

De gemeenteraad,

3. ALGEMEEN BELEID. DEONTOLOGISCHE CODE VAN DE GEMEENTERAADSLEDEN.

Gelet op het Decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017;
Gelet op de deontologische code voor de gemeenteraadsleden die werd goedgekeurd
op de gemeenteraad van 26 februari 2013;
Overwegende dat het aangewezen is de deontologische code elke legislatuur te
evalueren en indien nodig te vernieuwen;
Gelet op de besprekingen binnen het bureau van de gemeenteraad van voorliggende
deontologische code voor lokale mandatarissen;
Overwegende dat er een aparte deontologische code is voor de OCMW-raad met
aanvullingen daarop voor mandatarissen van het Bijzonder Comité voor de Sociale
Dienst;
Gehoord de verdere toelichting door burgemeester Gaston Van Tichelt;
Na beraadslaging;

BESLUIT: met eenparigheid van stemmen
Art.1 De deontologische code van de gemeenteraadsleden wordt als volgt
vastgesteld:

Inleiding

In uitvoering van artikel 39 van het Decreet Lokaal Bestuur neemt de
gemeenteraad een deontologische code aan.

Deze deontologische code geeft lokale mandatarissen een kader waarbinnen ze
hun mandaat moeten uitoefenen. De samenleving stelt, terecht, hoge eisen aan
mandatarissen. Als lokaal geëngageerd politicus is men kwetsbaar. De
deontologische code is in de eerste plaats dan ook niet gemaakt om te bestraffen,
maar om een veilige omgeving te creëren waarbinnen de lokale mandatarissen
moeten werken. De code is een algemene leidraad voor lokale mandatarissen om
deontologisch zorgvuldig te kunnen handelen bij de uitoefening van het mandaat.
Dit handelen steunt op de volgende waarden: dienstbaarheid, functionaliteit,
onafhankelijkheid, openheid, vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid.

Toepassingsgebied

Artikel 1

De deontologische code is van toepassing op de lokale mandatarissen.
Voor de gemeente worden hieronder begrepen:

- de voorzitter van de gemeenteraad
- de gemeenteraadsleden,

- de burgemeester,
- de schepenen.

Deze code is bij uitbreiding eveneens van toepassing op de medewerkers van lokale mandatarissen, welke ook hun statuut of hoedanigheid is (kabinets- en fractiemedewerkers), en op de vertrouwenspersonen.

Lokale mandatarissen die namens de gemeente andere mandaten bekleden, zijn in die hoedanigheid eveneens ertoe gehouden de bepalingen van de deontologische code na te leven. Dit geldt zowel voor de mandaten die rechtstreeks in verband staan met hun ambt als voor alle hiervan afgeleide mandaten.

Zij zullen er tevens over waken dat zij, ook buiten het kader van deze mandaten, geen activiteiten ontplooiën die afbreuk doen aan de eer en de waardigheid van hun ambt.

ALGEMENE BEPALINGEN

Enkele algemene bepalingen

Artikel 2

De lokale mandatarissen zullen voor de omschrijving van hun dienstverlenende activiteiten geen termen gebruiken die verwarring kunnen scheppen met officiële, door de overheden ingestelde instanties belast met het verstrekken van informatie of met de behandeling van klachten. Het gebruik van de termen 'ombuds', 'klachtendienst' en andere afleidingen of samenstellingen is verboden.

Artikel 3

De lokale mandatarissen maken in hun verkiezingscampagnes en -mailings die gericht zijn op individuen geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om steun vragen in ruil voor diensten.

Artikel 4

Bij hun optreden op en buiten het lokale bestuursniveau en in hun contacten met individuen, groepen, instellingen en bedrijven, geven de lokale mandatarissen principieel voorrang aan het algemeen boven het particulier belang.

Artikel 5

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling, doorverwijzing of begeleiding gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard of omvang ook en mag geen vorm van cliëntenwerving inhouden.

Artikel 6

De lokale mandatarissen staan op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste van alle burgers zonder onderscheid van geslacht, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische en/of religieuze overtuiging, ideologische voorkeur of persoonlijke gevoelens.

Informatiebemiddeling

Artikel 7

Het behoort tot de wezenlijke taken van de lokale mandataris informatie te ontvangen en te verstrekken, in het bijzonder over de diensten die instaan voor informatieverstrekking en over de manier waarop de burger zelf informatie kan opvragen in het kader van de openbaarheid van bestuur.

Artikel 8

De lokale mandatarissen stellen informatie ter beschikking van de burger met betrekking tot de werking van de ombudsdiensten en van de diensten die instaan voor de behandeling van klachten over het optreden of het niet-optreden van de overheid.

Artikel 9

Informatie waarop de vraagsteller geen recht heeft of die de goede werking van de administratie kan doorkruisen of die de privacy van anderen in het gedrang kan brengen, mogen door de lokale mandatarissen niet worden doorgegeven.

Artikel 10

De lokale mandatarissen verwijzen de vragensteller, waar mogelijk, naar de bevoegde administratieve dienst(en). Waar het gaat om de behandeling van klachten en/of conflicten, worden de belanghebbenden in eerste instantie doorverwezen naar de bevoegde klachten- of ombudsdienst.

Administratieve begeleiding en ondersteuning

Artikel 11

De lokale mandatarissen kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie of met de betrokken instanties. Zij kunnen de burgers helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te verkrijgen over de stand van zaken in een dossier, daarover nadere uitleg en toelichting te vragen en vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

Artikel 12

Bij de administratieve begeleiding en ondersteuning van de burgers respecteren de lokale mandatarissen de onafhankelijkheid van de diensten en van de personeelsleden, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als redelijk moeten worden beschouwd voor de afhandeling van soortgelijke dossiers.

Artikel 13

De briefwisseling met de overheid, gevoerd in het kader van de administratieve begeleiding en ondersteuning, wordt uitsluitend op naam van de burger gesteld. Er wordt op geen enkele wijze melding gemaakt van de begeleidende en ondersteunende rol van de lokale mandataris.

Bespoedigings- en begunstigingstussenkomsten

Bespoedigingstussenkomsten

Artikel 14

Bespoedigingstussenkomsten zijn tussenkomsten waarbij lokale mandatarissen een administratieve procedure proberen te bespoedigen in gevallen of in dossiers die zonder die tussenkomst een regelmatige afloop of resultaat zouden krijgen, maar dan na verloop van een langere verwerkings- of behandelingstermijn.

Dergelijke tussenkomsten, die een ongelijke behandeling van de betrokken burgers inhouden, zijn verboden.

Worden niet beschouwd als bespoedigingstussenkomsten en zijn derhalve toegestaan:

- Vragen naar de redenen en oorzaken van de langdurige behandeling of laattijdige afhandeling van een dossier.
- Het vestigen van de aandacht op of het meedelen, aan de behandelende ambtenaar of dienst, van bijzondere gegevens en relevante informatie die een versnelde behandeling van het dossier, gelet op de hoogdringendheid ervan, objectief rechtvaardigen.
- Vragen om toelichting bij de toepasselijke regelgeving.
- Vragen met betrekking tot de aan een genomen beslissing ten grondslag liggende elementen en motieven.

Begunstigingstussenkomsten

Artikel 15

Begunstigingstussenkomsten zijn tussenkomsten waarbij de lokale mandataris zijn voorspraak aanwendt om de afloop of het resultaat van een zaak of van een dossier te beïnvloeden in de door de belanghebbende burger gewenste zin. Dergelijke tussenkomsten zijn verboden.

Dit doet geen afbreuk aan de pregoratief van de lokale mandataris in het kader van de werking van een politiek orgaan.

Artikel 16

Tussenkomsten bij selectievoerende instanties, die tot doel hebben het verhogen van kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de administratie, zijn verboden.

Lokale mandatarissen die om steun gevraagd worden door of voor kandidaten die een functie, aanstelling of bevordering ambiëren, delen betrokkene mee dat de aanstelling, de benoeming of de bevordering gebeurt op basis van de geldende normen en procedures. Zij verwijzen de belanghebbende naar de bevoegde dienst of instantie.

Worden niet beschouwd als begunstigingstussenkomsten en zijn derhalve toegestaan:

- Het inwinnen en verstrekken van informatie en inlichtingen omtrent de modaliteiten, voorwaarden en organisatie van selectieprocedures, examens, geschiktheids- en bekwaamheidstests en de procedures inzake benoemingen, aanstellingen en bevorderingen.
- Het uitoefenen van toezicht op het correcte verloop en de objectiviteit van de in het vorig lid bedoelde procedures, examens en tests, zonder zich in het verloop ervan te mengen of er in te interveniëren met het oog op de beïnvloeding van het resultaat en/of de beoordeling.
- Het informeren van de belangstellenden met betrekking tot werkaanbiedingen en vacatures in de particuliere en overheidssector

Artikel 17

De algemeen directeur neemt de nodige maatregelen opdat de dossierbehandelende personeelsleden alle met het regelement strijdige tussenkomsten opnemen in het desbetreffende administratieve dossier.

Belangenvermenging en de schijn ervan

Artikel 18

Een lokale mandataris mag zijn/haar invloed en stem niet gebruiken voor het eigen persoonlijk belang. Dat mag ook niet voor het persoonlijk belang van een ander persoon of het belang van een organisatie bij wie hij/zij een directe of indirecte betrokkenheid heeft.

 Toelichting 1

Artikel 19

Een lokale mandataris gaat actief en uit zichzelf alle vormen van belangenvermenging, en zelfs de schijn daarvan, tegen. Een lokale mandataris neemt geen deel aan de bespreking en de stemming wanneer er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging speelt.

 1. Gedrag bij stemming en beraadslaging: Decreet Lokaal Bestuur, artikel 27 §1, §3 en §4

 2. Gedrag bij stemming en beraadslaging: Wet op de overheidsopdrachten, artikel 8

 3. Gedrag bij stemming en beraadslaging: Burgerlijk Wetboek, artikel 1596

Artikel 20

Een lokale mandataris beseft dat mogelijke belangenvermenging niet beperkt is tot de bespreking en stemming. Daarom zorgt een lokale mandataris dat er ook geen enkele beïnvloeding is tijdens de andere fases van het besluitvormingsproces.

Artikel 21

Een lokale mandataris zorgt dat bij contacten met de burger nooit de schijn gewekt wordt dat particuliere belangen begunstigd (kunnen) worden.

Artikel 22

Een lokale mandataris mag de in artikel 10 van het Decreet Lokaal Bestuur genoemde functies niet uitoefenen.

 4. Verboden functies voor lokale mandatarissen: Decreet Lokaal Bestuur, artikel 10

 5. Onverenigbaarheden: Decreet Lokaal Bestuur, artikel 11

Artikel 23

Een lokale mandataris mag de in artikel 27 §2 van het Decreet Lokaal Bestuur genoemde overeenkomsten en handelingen niet aangaan.

 6. Verboden handelingen: Decreet Lokaal Bestuur, artikel 27 §2 en §3

Artikel 24

De lokale mandatarissen die in het kader van de mandatenlijst (vermogens)informatie moeten bezorgen aan het Rekenhof doen dit conform de voorgeschreven regelgeving.

Corruptie en de schijn ervan

Artikel 25

Een lokale mandataris mag zijn/haar invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen, diensten of andere gunsten die hem/haar gegeven of beloofd werden.

 Toelichting 2

Artikel 26

Een lokale mandataris moet actief en uit zichzelf de schijn van corruptie tegengaan.

 7. Wetgeving inzake corruptie: Strafwetboek, artikel 245

Het aannemen van geschenken

 Toelichting 3

Artikel 27

Een lokale mandataris neemt geen geschenken aan die hem/haar door zijn/haar functie worden aangeboden. Eventueel uitgezonderd zijn de incidentele, kleine attenties (zoals een bloemetje, een fles wijn, ...) waarbij de schijn van corruptie en beïnvloeding minimaal is én waarbij minstens aan één van de onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- Het weigeren of teruggeven van het geschenk zou de gever ernstig kwetsen of bijzonder in verlegenheid brengen.
- De overhandiging van het geschenk vindt in het openbaar plaats.
- Het terugbezorgen van het geschenk is praktisch onwerkbaar.
- Het gaat om een prijs die door de lokale mandataris gewonnen wordt bij een tombola of activiteit.

Artikel 28

Als geschenken, uitgezonderd kleine attenties, worden geschonken aan de gemeente worden deze geschenken door de lokale mandataris nadien bezorgd aan de algemeen directeur die op zijn minst zorgt dat deze worden geïnventariseerd.

Het aannemen van uitnodigingen (voor bijvoorbeeld diners of recepties)

 Toelichting 4

Artikel 29

Een lokale mandataris accepteert uitnodigingen (lunches, diners, recepties en andere) die door anderen betaald of gefinancierd worden enkel wanneer aan alle onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- De uitnodiging behoort tot de uitoefening van het raadswerk.
- De aanwezigheid kan worden beschouwd als functioneel (protocollaire taken, formele vertegenwoordiging van de gemeente, ...).
- De schijn van corruptie of beïnvloeding is minimaal.

Het accepteren van reizen, verblijven en werkbezoeken

 Toelichting 5

Artikel 30

Een lokale mandataris accepteert werkbezoeken, waarbij meerdaagse reis- en verblijfkosten door anderen worden betaald alleen bij hoge uitzondering. Wanneer op een dergelijke invitatie wordt ingegaan, wordt dit door de lokale mandataris gemeld aan de algemeen directeur.

Omgaan met informatie

Artikel 31

De gemeenteraad werkt onder het principe van principiële openbaarheid. Zij ziet erop toe dat het college van burgemeester en schepenen alle relevante informatie aangaande dossiers, stukken en akten openbaar toegankelijk maakt.

 Toelichting 6

Artikel 32

Een lokale mandataris communiceert correct over de politieke besluitvorming.

Artikel 33

Een lokale mandataris is gebonden aan het beroepsgeheim wanneer hij/zij door de functie van lokale mandataris kennis krijgt van geheimen die door personen aan de gemeente zijn toevertrouwd. Bekendmaking van deze geheimen is verboden, behalve wanneer de wet de openbaring oplegt of mogelijk maakt.

 Toelichting 7

Artikel 34

Naast het strenge beroepsgeheim geldt eveneens een geheimhoudingsplicht voor lokale mandatarissen. Deze plicht beschermt wat besproken wordt tijdens een besloten vergadering (feiten, meningen, overwegingen...).

 8. Wetgeving inzake beroepsgeheim: Strafwetboek, artikel 458

 9. Wetgeving inzake geheimhoudingsplicht: Decreet Lokaal Bestuur, artikel 29§4

 10. Wetgeving inzake openbaarheid van de vergadering: Decreet Lokaal Bestuur, artikel 28

 Toelichting 8

Artikel 35

Een lokale mandataris heeft een algemene discretieplicht. Hij/zij gaat op discrete en voorzichtige wijze om met de informatie die hem/haar toekomt in de uitoefening van zijn/haar functie.

 Toelichting 12

 11. Wetgeving inzake vertrouwelijkheid van informatie: Wet betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten, artikel 10§2

Artikel 36

Een lokale mandataris gebruikt de informatie die hij/zij kreeg door de uitoefening van zijn/haar functie enkel voor zijn/haar raadswerk en niet voor zijn/haar persoonlijk belang of voor het persoonlijk belang van anderen.

Artikel 37

Een lokale mandataris maakt brieven en e-mails, die niet vallen onder openbaarheid van bestuur, niet openbaar wanneer het niet zeker is dat de afzender daarmee zou instemmen. Bij twijfel over de bedoeling van de afzender wordt de expliciete toestemming gevraagd.

Onderlinge omgang en afspraken over vergaderingen

Artikel 38

Lokale mandatarissen, waaronder raadsleden en leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst, gaan respectvol om met elkaar en met het personeel.

 Toelichting 10

Artikel 39

Lokale mandatarissen onthouden zich in het openbaar, dus ook in openbare raads- en commissievergaderingen, van negatieve uitlatingen over individuele personeelsleden.

Naleving en handhaving van de deontologische code

 Toelichting 11

Artikel 40

De gemeenteraad ziet erop toe dat de individuele lokale mandatarissen volgens de deontologische code handelen.

Er zijn verschillende fasen te onderscheiden die spelen bij het toezien op de naleving van de deontologische code, namelijk:

- het voorkomen van mogelijke schendingen
- het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel zich uitspreken over schendingen van de deontologische code

Het voorkomen van mogelijke schendingen

Artikel 41

Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een handeling die hij/zij wil verrichten een overtreding van de code zou kunnen zijn, wint het lid hierover advies in bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

 Toelichting 12

Artikel 42

Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris, dan waarschuwt hij/zij die persoon. De lokale mandataris verwoordt de twijfels en verwijst de betrokkene zo nodig door naar de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Het signaleren van vermoedens van schendingen

 Toelichting 13

Artikel 43

Wanneer een lokale mandataris vermoedt dat een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, dan kan hij/zij hiervan

melding maken bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen, die een vooronderzoek instelt.

Artikel 44

Personeelsleden of andere personen die geconfronteerd worden met een inmenging van een mandataris of derden die zij in strijd achten met deze deontologische code, maken hiervan binnen tien dagen melding bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen, die een vooronderzoek instelt. Kopie van de melding wordt onverwijld ter kennis gebracht van het betrokken raadslid. Anonieme klachten zijn onontvankelijk.

Het onderzoeken van vermoedens van schendingen

Artikel 45

De algemeen directeur legt de melding en zijn vooronderzoek voor aan het bureau van de raad. Het bureau van de raad onderzoekt en oordeelt of het dossier moet worden doorverwezen naar de raad. Daarbij moet het recht van verdediging van het betrokken raadslid worden gevrijwaard.

Wanneer de lokale mandataris waarover een melding is gemaakt een lid is van het bureau van de raad, moet hij/zij zich laten vervangen in het bureau.

Het zich uitspreken over schendingen

 Toelichting 14

Artikel 46

De gemeenteraad ziet erop toe dat de fracties en de individuele lokale mandatarissen volgens de deontologische code handelen. Het is dan ook de gemeenteraad die op basis van het vooronderzoek van de algemeen directeur en het onderzoek door het bureau van de raad, zal oordelen of er een schending was tegen de deontologische regels.

Artikel 47

Wanneer de gemeenteraad een inbreuk op de deontologische code vaststelt, dan bepaalt zij of en hoe een publieke blaam over de betrokken mandataris bekend wordt gemaakt .

De publieke blaam kan onder meer bestaan uit :

- de kennisgeving van de uitspraak van de deontologische commissie aan de geschreven en audio-visuele pers met naam van de betrokken mandataris;
- de voorlezing van de uitspraak in de eerstkomende zitting van de gemeenteraad volgend op de uitspraak met naam van de betrokken mandataris;
- de publicatie van de uitspraak via de gemeentelijke website en het gemeentelijk infoblad met naam van de betrokken mandataris.
- ...

Artikel 48

De algemeen directeur neemt de nodige maatregelen opdat de dossierbehandelende personeelsleden alle ten onrechte tussenkomsten opnemen in het desbetreffende administratieve dossier.

Artikel 49

Sommige overtredingen van de deontologische code leveren daarnaast ook een strafbaar feit op waarvan aangifte kan of moet worden gedaan en die kunnen leiden tot strafrechtelijke vervolging.

Evalueren van de deontologische code

Artikel 50

Minimaal één keer per bestuursperiode evalueert het bureau van de raad deze deontologische code. Ze bekijken of de code nog actueel is, nog goed werkt en of

ze nageleefd wordt. Indien hieraan niet meer is voldoen wordt de deontologische code vernieuwd.

Art.2 Deze deontologische code vervangt de versie die door de gemeenteraad van 26 februari 2013 werd goedgekeurd.

Art.3 Onderhavig besluit wordt bekend gemaakt overeenkomstig het decreet Lokaal Bestuur

Namens de gemeenteraad

(get.) Ivan Kockx
algemeen directeur

(get.) Ludo Somers
voorzitter

Voor eensluidend uittreksel

Ivan Kockx
algemeen directeur

Ludo Somers
voorzitter